

ret. Endelig gennemgås Troels G. Jørgensens juridiske og historiske forfatterskab ret kortfattet og ukritisk.

En biografi i almindelig forstand er der altså ikke tale om, og det bør understreges, at bogen intet nyt bringer, hverken om Troels G. Jørgensens person eller om hans virksomhed som jurist og historiker.

H. P. Clausen.

Carl Winther Sørensen: Tyve forunderlige år. Erindringsbilleder om arbejderungdom. (Borgens Forlag, 1961). 368 s.

De tyve forunderlige år er mellemkrigstiden. Forfatteren startede disse år som smedelærling på værftet i Frederikshavn; gennem vekslende arbejdspladser, Arbejderhøjskolen, arbejdsløshed, vandreår i udlandet og den socialdemokratiske ungdomsbewægelse føres udviklingen frem til september 1939. Det er vel næppe for meget sagt, at denne bog er et af de bedste memoireværker, de seneste år har set. Det er meget velskrevet, og det behandler livet i en samfundsgruppe, hvorfra erindringerne i hvert fald endnu kun er meget få og sikkert fremdeles vil vedblive at være det; kun få memoireforfattere formår som her at vælge de rigtige detaljer, der kan give tidsbilleder og ikke blot personlige oplevelser. Det, der her skildres, er et arbejderhjem fra omkring 1918 og forholdene på en række arbejdspladser rundt om i landet. Der skildres den unge provinshåndværkers møde med hovedstaden og hans ophold hos Jul. Bomholt på højskolen i Esbjerg, der fører ham ind i socialdemokratisk ungdom i kulturperioden – en oplevelse der for ham som for så mange var med til at bære oppe gennem arbejdsløshedens trøstesløshed. Et kort afsnit skildrer oplevelserne som vandrende svend i Tyskland, Frankrig og Italien. I det hele er det en bog, der ikke er til at komme uden om for den, der vil fastholde billedet

af Danmark i denne periode eller vil lære det at kende.

Vagn Dybdahl.

Carl Roos: Indhøstningens tid. Livserindringer. II. (Gad, 1961). 288 s.

I 2. hæfte af dette bind (s. 229) blev første bind af Carl Roos' erindringer omtalt. Dette bind – »Forberedelsens tid» – rummede på en række områder gode tidsbilleder af almen historisk værdi; det samme gælder desværre ikke fortsættelsen, hvor indtryk fra udenlandsrejser er det dominerende. Hvor interessante og velskrevne disse end er, så er det dog velkendte forhold, der omtales. Et indledende kapitel omtaler flere af Roos' profesorkolleger; her og spredt i andre afsnit er der gode bidrag til universitetsundervisningens historie, som nok skal blive benyttet af en eftertid. Et særligt afsnit af bogen belyser Carl Roos' forhold under den tyske besættelse, som efter kapitulationen førte til kritik af hans holdning.

Vagn Dybdahl.

Peder Tabor: Nærbilleder. (Fremad, 1961). 175 s.

Peder Tabor har siden 1907 været knyttet til den socialdemokratiske presse og fra 1934 til 1961 været redaktør ved »Social-Demokraten«, 1941–59 chefredaktør. Under titlen »Nærbilleder« er dels genoptrykt artikler fra 1913 og op, dels samlet større personkarakteristikker – skrevet netop til denne bog. Mere end 100 af bogens 175 sider optages af skildringer af de socialdemokratiske regeringschefer Stauning, Hedtoft og H. C. Hansen; det er sikkert disse afsnit, der vil trække den største opmærksomhed, men det bør retfærdighedsvis understreges, at de øvrige, mindre stykker, om Sabroe, Skjoldborg, Anton Hansen og om begivenheder og personer under den tyske revolution